

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 26/23

V Lucemburku dne 15. února 2023

Rozsudky Tribunálu ve věcech T-606/20 a T-607/20 | Austrian Power Grid a další v. ACER

Tribunál potvrzuje posílené pravomoci Agentury Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) přijímat individuální rozhodnutí v přeshraničních otázkách

ACER je tak oprávněna měnit návrhy provozovatelů přenosových soustav, aby zajistila soulad těchto návrhů s unijním právem v oblasti energetiky, aniž by byla vázána případnými body, o nichž dosáhly příslušné vnitrostátní regulační orgány dohody

Nařízení Komise 2017/2195 týkající se obchodního zajišťování výkonové rovnováhy v elektroenergetice¹ stanovuje zavedení několika evropských platform pro zajišťování výkonové rovnováhy. Mezi tyto platformy náleží Evropská platforma pro výměnu regulační energie ze záloh pro regulaci výkonové rovnováhy s automatickou aktivací (dále jen „platforma aFRR“) a dále Evropská platforma pro výměnu regulační energie ze záloh pro regulaci výkonové rovnováhy s manuální aktivací (dále jen „platforma mFRR“)².

V souladu s postupem, jenž je stanoven v nařízení 2017/2195³, předložili všichni provozovatelé přenosových soustav (dále jen „PPS“) ke schválení vnitrostátním regulačním orgánům (dále jen „VRO“)⁴ společné návrhy metodik pro zavedení platformy aFRR a platformy mFRR.

Na základě společné žádosti VRO rozhodla Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) na základě téhož nařízení⁵ o těchto návrzích ve znění změn, které vyplynuly ze vzájemné výměny stanovisek a konzultací mezi ní, VRO a PPS. ACER tak přijala dvě rozhodnutí, přičemž jedno se týkalo metodiky aFRR a druhé metodiky mFRR (dále jen „rozhodnutí ACER“), k nimž byly v příloze připojeny dotčené metodiky, jak byly pozměněny a schváleny touto agenturou.

Austrian Power Grid, ČEPS, a.s., Polskie sieci elektroenergetyczne S. A., Red Eléctrica de España SA, RTE Réseau de transport d'électricité, Svenska kraftnät, TenneT TSO BV a TenneT TSO GmbH podaly⁶ proti těmto rozhodnutím odvolání k odvolacímu senátu ACER (dále jen „odvolací senát“). Vzhledem k tomu, že jejich žaloby byly zamítnuty, podaly k Tribunálu dvě žaloby znějící na zrušení rozhodnutí odvolacího senátu v rozsahu, v němž se jich týkají, některých ustanovení rozhodnutí ACER, jakož i metodik, jež byly uvedeny v jejich přílohách.

¹ Nařízení Komise (EU) 2017/2195 ze dne 23. listopadu 2017, kterým se stanoví rámcový pokyn pro obchodní zajišťování výkonové rovnováhy v elektroenergetice (Úř. věst. 2017, L 312, s. 6).

² Články 20 a 21 nařízení 2017/2195.

³ Článek 20 odst. 2 a čl. 21 odst. 1 nařízení 2017/2195.

⁴ Článek 5 odst. 1 a 2 písm. a) nařízení 2017/2195.

⁵ Článek 5 odst. 7 nařízení 2017/2195.

⁶ Podle článku 28 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 2019/2009 ze dne 5. června 2019, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (Úř. věst. 2019, L 158, s. 22).

Druhý rozšířený senát Tribunálu, který se při této příležitosti vyslovuje k rozdělení pravomocí mezi ACER a VRO v rámci přijímání metodik aFRR a mFRR a dále k funkcím nezbytným pro provozování platforem aFRR a mFRR na základě nařízení 2017/2195, tyto žaloby zamítl.

Závěry Tribunálu

Úvodem Tribunál prohlásil za nepřipustné žaloby na neplatnost v rozsahu, v němž směřují proti rozhodnutím ACER a jejich přílohám. V tomto ohledu Tribunál uvedl, že v souladu s čl. 263 pátým pododstavcem SFEU a nařízením, který se zřizuje ACER, totiž nařízením 2019/942⁷, se mohou žalobci jakožto neprivilegovaní žalobci⁸ před Tribunálem domáhat pouze zrušení rozhodnutí přijatých odvolacím senátem, a nikoli rozhodnutí ACER a jejich příloh.

V projednávaném případě se tedy Tribunál omezuje na přezkum legality rozhodnutí odvolacího senátu, zejména v rozsahu, v němž potvrzují v celém rozsahu rozhodnutí ACER a metodiky aFRR a mFRR uvedené v jejich přílohách.

V souladu s výše provedeným určením pokračuje Tribunál věcnou analýzou. Tribunál zaprvé odmítá argumentaci žalobkyň, podle které se odvolací senát dopustil nesprávného právního posouzení, když konstatoval, že ACER přijetím dotčených rozhodnutí překročila meze své pravomoci.

K tomuto bodu Tribunál uvádí, že z čl. 6 odst. 10 nařízení 2019/942 a čl. 5 odst. 7 nařízení 2017/2195, ve znění použitelném v okamžiku přijetí rozhodnutí odvolacího senátu, vyplývá, že ACER je oprávněna, aby rozhodovala nebo přijímala individuální rozhodnutí o otázkách nebo problémech regulace s dopadem na přeshraniční obchod nebo na bezpečnost přeshraniční sítě, jako je například přijetí metodiky aFRR, pokud jí, jak tomu bylo v projednávané věci, VRO předloží společnou žádost v tomto smyslu. Podle Tribunálu z těchto ustanovení nevyplývá, že by pravomoc ACER byla omezena pouze na body, na nichž se příslušné orgány nedohodly.

Tento doslovný výklad je podpořen kontextem a cíli sledovanými právní úpravou, jejíž jsou tato ustanovení součástí. V tomto ohledu z důvodových zpráv k návrhům nařízení 2019/942 a dříve použitelného nařízení č. 713/2009⁹ vyplývá jasná vůle unijního normotvůrce učinit přijímání rozhodnutí o přeshraničních otázkách efektivnějším a rychlejším, a to posílením individuálních rozhodovacích pravomocí ACER, které by bylo slučitelné se zachováním centrálního postavení VRO v oblasti regulace energetiky, a to v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality. Z bodů odůvodnění nařízení 2019/942¹⁰ rovněž vyplývá, že ACER byla zřízena s cílem vyplnit mezeru v regulaci na úrovni Unie a přispět k řádnému fungování vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem.

Účel relevantních ustanovení nařízení 2019/942 a 2017/2195, kontext, do něhož tato ustanovení zapadají, jakož i okolnosti projednávané věci potvrzují, že je ACER oprávněna rozhodovat o vypracování metodik aFRR a mFRR, je-li o to na základě společné žádosti VRO požádána. Stejně tak platí, že jelikož ACER byly svěřeny vlastní rozhodovací pravomoci k tomu, aby mohla účinně a nezávisle plnit regulační funkce, je tato agentura oprávněna měnit návrhy PPS tak, aby byl zajištěn jejich soulad s unijním energetickým právem, aniž by byla vázána případnými body dohody mezi příslušnými VRO.

Z toho vyplývá, že se odvolací senát ACER nedopustil nesprávného právního posouzení, když potvrdil pravomoc ACER rozhodovat o bodech metodik aFRR a mFRR, které byly předmětem dohody mezi VRO.

Zadruhé Tribunál odmítl výtky žalobkyň vycházející z nesprávného právního posouzení, kterého se měl dopustit odvolací senát, když konstatoval, že povinnost zahrnout funkci řízení kapacity mezi funkce nezbytné pro provozování platforem aFRR a mFRR nebyla PPS uložena ze strany ACER, ale vyplývala přímo z použití nařízení 2017/2195.

⁷ Bod 34 odůvodnění, čl. 28 odst. 1 a článek 29 nařízení 2019/942.

⁸ Privilegovanými účastníky řízení jsou účastníci řízení uvedení v čl. 19 prvním a druhém pododstavci statutu Soudního dvora, a sice členské státy, unijní orgány, státy, které jsou stranami Dohody o Evropském hospodářském prostoru, a nejsou členskými státy, jakož i Kontrolní úřad ESVO uvedený v zmíněné dohodě.

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009, ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (Úř. věst. 2009, L 211, s. 1).

¹⁰ Bod 10 odůvodnění nařízení 2019/942, dříve bod 5 odůvodnění nařízení č. 713/2009.

Tribunál nejprve upřesňuje, že toto zahrnutí je rozhodující pro posouzení toho, zda návrhy vypracované VRO musí dodržet dodatečné požadavky stanovené v nařízení 2017/2195¹¹ v takovém případě, jako je tomu v projednávané věci, že PPS navrhuje určit více subjektů pro výkon různých nezbytných funkcí. V tomto ohledu Tribunál konstatuje, že v souladu s uvedeným nařízením musí návrhy metodik předložené PPS zahrnovat definici funkcí nezbytných pro provozování platformy aFRR a mFRR¹². I když z nařízení 2017/2195 vyplývá, že tyto platformy musí sestávat alespoň z funkce optimalizace aktivace a funkce vzájemného zúčtování PPS¹³, není vyloučeno, aby za nezbytné pro provozování těchto platform byly považovány i jiné funkce, jako je řízení kapacity, zejména jeví-li se přidání takové funkce za nezbytné k zajištění toho, aby obecná struktura této platformy splňovala požadavky zásad společného řízení a společných provozních procesů.

Výklad pojmu „funkce nezbytná pro provozování platformy aFRR a mFRR“ tedy s ohledem na kontext a cíle sledované nařízením 2017/2195 vybízí k závěru, že se jedná o funkci, která se z technického i právního hlediska jeví jako nezbytná pro účinné a bezpečné zavedení a provozování uvedených platform.

Podle Tribunálu přitom funkce řízení kapacity takovou podmínku nezbytnosti splňuje. Z právního hlediska nařízení 2017/2195 ukládá PPS povinnost, aby průběžně aktualizovali dostupnou přenosovou kapacitu mezi zónami pro účely výměny vyrovnávací kapacity nebo vzájemné výměny systémových odchylek. Z technického hlediska, jak vyplývá z návrhů metodik aFRR a mFRR, jež byly vypracovány v projednávané věci, je průběžná aktualizace této kapacity, která je základem funkce řízení kapacity, základní součástí funkce optimalizace aktivace. Funkci řízení kapacity ostatně doplnili do platformy sami PPS, aby tyto platformy splňovaly požadavky na obecnou strukturu a její účinnost a bezpečnost, jež jsou vyžadovány podle nařízení 2017/2195.

Zejména s ohledem na výše uvedené úvahy tak jsou rozhodnutí odvolacího senátu potvrzena.

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

UPOZORNĚNÍ: Proti rozhodnutí Tribunálu lze ve lhůtě dvou měsíců a deseti dnů od jeho oznámení podat k Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek omezující se jen na právní otázky.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který Tribunál nezavazuje.

Úplné znění rozsudků ([T-606/20](#) a [T-607/20](#)) se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Zůstaňte ve spojení!

¹¹ Článek 20 odst. 3 písm. e) body i) až iii) a čl. 21 odst. 3 písm. e) body i) až iii) nařízení 2017/2195.

¹² Článek 20 odst. 3 písm. c) a čl. 21 odst. 3 písm. c) nařízení 2017/2195.

¹³ Článek 20 odst. 2 a čl. 21 odst. 2 nařízení 2017/2195.